

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget

vedtoges enstemmigt med 113 stemmer.

Første næstformand (From): Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om Danmarks lærerhøjskole.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 133) findes i tidenden sp. 3709, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 797).

Der var stillet 2 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Ændringsforslag nr. 1, § 1, således ændret, § 2 og ændringsforslag nr. 2 om indsættelse af en ny paragraf

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (From): Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse imod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring i lov om investeringsfunds.

(Lovforslaget (nr. 178) findes i tillæg A. sp. 2409, fremsættelsen i tidenden sp. 5033).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Peter Nielsen: Det foreliggende lovforslag tilsigter den ændring i loven om investeringsfunds, at maksimum for henlæggelse af overskuddet forhøjes fra 15 pct. til 20 pct., ligesom henlæggelsesperioden ændres fra 10 til 12 år.

Jeg understreger, at loven ikke vil medføre øget adgang til afskrivning. Formålet er kun at skabe øgede muligheder for skatteyderen for at udsætte investeringen et stykke tid uden af den grund at blive ramt skattemæssigt. Da der af skattemæssige grunde ofte foretages investeringer, der ikke er absolut påkrævede, er et forslag, der giver mulighed for at udsætte investeringen i længere tid end tidligere, uden at det får skattemæssige konsekvenser, kun af det gode i en tid, hvor man ønsker at holde igen på ikke-aktuelle investeringer.

Jeg anbefaler lovforslaget, ligesom jeg anbefaler, at Foreningen Danske Andelskasser inddrages under ordningen.

Henry Christensen: Jeg er i den behagelige situation med glad sind ubetinget at kunne rose den højtærede finansminister for dette lovforslag. Det er jo i den senere tid sjældent sket, og derfor er glæden så meget desto større. Hvis man kunne tage lovforslagets fremsættelse som udtryk for, at man stod over for en synder, der omvendte sig, ville glæden være næsten fuldkommen, men det er måske nok at lægge for meget i dette enkelte lovforslag.

Vi har under de forhandlinger, vi førte om den økonomiske politik, opfordret den højtærede minister til at fremsætte forslaget. Vi gentog opfordringen senere hen under forhandlingerne i et af folketingsudvalgene, og det lykkedes at få finansministeren til ubetinget at love at fremsætte forslaget; alt er for så vidt i orden.

Jeg vil gerne sige som motivering for vort ønske om disse ændringer i loven, at de kan bidrage til en øget opsparing og endda bidrage væsentligt til en øget opsparing. Dette står for så vidt i modsætning til de synspunkter, den højtærede økonomiminister har anlagt i vurderingen af spørgsmålet om det private erhvervslivs investeringer; ministeren har ment, at der var tale om et for stærkt pres. Vi kan jo se, at der har

[Henry Christensen.]

været en utilstrækkelig opsparing, men at erhvervslivets investeringer er ønskelige og nyttige, er vi naturligvis enige om.

Jeg forstår den højtærede økonomiminister således, at han har den opfattelse, at hvis man forringer afskrivningsprocenten, mindsker man investeringerne i erhvervslivet. Jeg kan ikke forstå den højtærede ministers argumentation, for hvis hans forudsætning er, at det drejer sig om afskrivninger, der foretages alene af skattemæssige grunde, altså om investeringer som grundlag for disse afskrivninger, bliver virkningen, at de virksomheder, som måtte sigte imod at nedbringe deres overskud, investerer så meget desto mere for at opnå den samme samlede afskrivning, altså det modsatte af det, den højtærede minister regner med. Jeg tror, at det forslag, vi her har til behandling, i langt højere grad end den gældende lov giver mulighed for, at virksomheden kan foretage en sikrere økonomisk afvejning af, om det er en økonomisk begrundet investering, den eventuelt står over for, eller det er fornuftigt af den at udsætte den. Virksomhederne kan i højere grad uden skattemæssige konsekvenser foretage denne disposition, og kommer de til det resultat, at den økonomisk ikke er stærkt begrundet i øjeblikket, kan de altså lettere udsætte disse henlæggelser og dermed øge den samlede opsparing og stille den til rådighed for investeringer, der må formodes at være nyttigere i den givne situation. Det må være et vigtigt sigte for den økonomiske politik på kapitaldannelsens område at lægge den til rette sådan, at vi får den sikreste og mest effektive udnyttelse af investeringerne. Derfor tror jeg, dette forslag er vigtigt.

Jeg vil på venstres vegne varmt anbefale det til en hurtig og velvillig behandling.

Haunstrup Clemmensen: Hovedproblemet i vort lands nuværende økonomiske situation er utvivlsomt, at indkomsterne og produktionen ikke har udviklet sig i samme takt. Der må derfor fra alle sider være en åbenlys interesse i at forøge produktionsmulighederne, og i et samfund, der karakteriseres af fuld beskæftigelse, må vilkårene for produktionsforøgelse naturligvis først og fremmest ligge i spørgsmålet om øget ratio-

nalisering, øget produktivitet ude omkring i det private erhvervsliv. Derfor er investeringsproblemet et af de vigtigste, vi står over for at løse under de nuværende økonomiske vanskeligheder. På denne baggrund kan man naturligvis nok være skuffet over, at den højtærede økonomiminister så sent som under det høje tings forhandlinger i går stadig gav udtryk for den opfattelse, at investeringsreglerne og investeringsmulighederne snarere var for gunstige end for ugunstige.

Det er efter det konservative folkepartis opfattelse helt nødvendigt, at investeringerne forøges; men det er naturligvis lige så klart, at disse investeringsforøgelser må ske på det driftsøkonomisk mest hensigtsmæssige tidspunkt. Allerede af denne grund er reglerne om investeringsfonds overordentlig nyttige derved, at de skattemæssige henlæggelser kan ske løbende og langs ad vejen, og investeringerne derefter kan foretages, når det er driftsøkonomisk mest hensigtsmæssigt. Det konservative folkeparti kan derfor tilsige ganske og aldeles tilslutning til det foreliggende lovforslag. Loven vil forøge mulighederne for opsparing, den vil forøge mulighederne for, at investeringerne finder sted på det mest rationelle tidspunkt, og derfor er der kun grund til at udtrykke glæde.

Når jeg har sagt, der kun er grund til at udtrykke glæde, må den højtærede finansminister ikke tro, at glæden er så ubetinget, at vi ikke giver den en lille smule malurt med i bægeret. Det havde været lykkeligt, om dette fornuftige lovforslag for længst var blevet gennemført; men lad os ikke bringe for megen sorg ind i billedet. Det afgørende er i hvert fald, at dette fornuftige lovforslag bør gennemføres og gennemføres overordentlig hurtigt.

Baunsgaard: Efter det radikale venstres opfattelse vil de ændringer i loven om investeringsfonds, som den højtærede finansminister her har fremsat forslag om, virke fremmende på mulighederne for at opnå en bedre afbalancering i erhvervslivets investering; det gælder både ændringen af procentsatsen og ændringen med hensyn til årsfristen, og jeg skal derfor ganske kort på det radikale venstres vegne tilsige velvillig behandling af lovforslaget.

Aksel Larsen: Det er et meget kortfattet lovforslag, og det er meget kortfattede taler, vi har hørt hidtil. Så kortfattede disse taler var, var de imidlertid uhyre oplysende. Hvis man, før debatten begyndte, ikke anede noget som helst om, hvad investeringsfonds var for noget, eller hvad virkningerne af denne lov kunne blive, så blev man manuduceret tilstrækkeligt igennem de korte taler, der er holdt; det gælder måske i særlig grad den tale, der blev holdt af det ærede medlem hr. Peter Nielsen, som forklarede, at investeringsfonds var nødvendige for, at virksomhederne kan udsætte investeringerne. Det ærede medlem hr. Peter Nielsen tilføjede noget om, at ellers kunne de blive fristet til i utide at foretage investeringer, som godt kunne udsættes. Det, der kan friste virksomhederne, er så ganske givet skatte- lovenes afskrivningsregler. De er — som jeg ved også den højtærede finansminister mener — lovlig gunstige; og de for gunstige afskrivningsregler frister virksomhederne til af skattemæssige grunde at foretage utidige, for tidlige eller flotte investeringer.

Nu kommer man og vil sætte en lap på det ved at ændre loven om investeringsfonds i en sådan retning, at både venstres og det konservative folkepartis ærede ordførere med ganske usædvanlig begejstring og varme takker regeringen, fordi lovforslaget er fremsat. Ja, jeg har det måske lidt mærkelige standpunkt, at i stedet for at sætte lapper på lovgivningen, fordi man har en lovgivning, der er forkert, skulle man tage og ændre det forkerte i lovgivningen, og derfor mener jeg, at regeringen skulle gå videre frem ad den bane, som den højtærede finansminister meget forsigtigt forsøgte at betræde, og som han endnu ikke helt har forladt: man skal begrænse de alt for gunstige afskrivningsmuligheder. Det er dog ellers anerkendt såvel af de tre vise mænd som af den tidligere nationalbankdirektør — og jeg går ud fra også af den nuværende — og af regeringens økono-

miske sekretariat, at en væsentlig årsag til den inflatoriske udvikling må søges i investeringerne, i de for store, de for utidige og de for flotte investeringer.

Nå ja, men hvis dette er tilfældet — og jeg betragter det som givet, at det er tilfældet — må man gøre noget her, og så synes jeg som sagt hellere man skulle kigge alvorligt på afskrivningsreglerne end give gunstigere muligheder for opsparing i investeringsfonds.

Venstres og det konservative folkepartis ærede ordførere siger ganske vist, at det er en uhyre fordel med disse ændringer, for de vil forøge opsparingen. Ja, det ved jeg udmærket vel; de vil forøge opsparingen indtil en vis grænse, og hvorledes opsparingen forøges, og hvorledes denne forøgede opsparing i sidste instans giver sig udslag, kan man jo se på det, der allerede er foregået i dette land med hensyn til aktieselskaberne, og det, der vil foregå yderligere i denne sommer. Forholdet er det, at de fleste aktieselskaber, i hvert fald alle aktieselskaber, der har en fornuftig ledelse, fører en ret behersket udbyttepolitik. Selv om man kan synes, at mange udbytteprocenter ser meget høje ud, må man erkende, at hvis man kigger på dem i forhold til børskurserne, vil man se, at de næppe er så høje. Men forholdet er det, at gennemgående hvert femte år kommer de vellede og veldrevne aktieselskaber og foretager en aktieemission, en udvidelse af aktiekapitalen, på så fordelagtige vilkår for aktionærerne som muligt. Man er i ringe grad tilbøjelig til nu at give de nye aktier som friaktier; det får nemlig skattemæssige konsekvenser for aktionærerne; men så tillader man de gamle aktionærer at købe de nye aktier til en kurs et par points over pari. Det bliver jo en ganske fin forretning kapitalmæssigt set, når aktiekurserne formentlig ligger omkring 400 — der er masser af sådanne tilfælde — og man kan erhverve de nye aktier for 105. Men jeg tror såmænd ikke, de gamle aktionærer vil være særlig tilbøjelige til at sælge de nyerhvervede aktier, så skal de da

[Aksel Larsen.]

lide af akut mangel på likvid kapital. De beholder dem naturligvis, for så har de en større andel i ejendomsretten til selskabets aktiver, og så kan de ved hjælp af disse billigt erhvervede aktier få et større udbytte i kommende år.

Det, der sker ved den opsparing i aktieselskaberne, som man her fremmer, er altså, at man gør det yderligere muligt, at der i kommende år kan betales et større årligt udbytte til aktionærerne, og dermed gives mulighed for et større forbrug, og vi er jo klar over, at forbruget i mange henseender er for stort i forhold til landets økonomiske muligheder.

Ja, også derfor kan jeg ikke blive begejstret for lovforslaget, selv om man siger, det vil fremme opsparingen, og jeg kan altså hverken rose eller takke den højtærede finansminister, fordi han er fremkommet med det.

Det er, som jeg sagde, et kortfattet lovforslag, det er let overskueligt, det er ekstra let at bedømme efter de taler, vi har holdt, formentlig inklusive min egen, og jeg kan derfor love, at jeg, når det kommer til afstemning, skal anbefale at stemme imod.

Bækgaard: Da mit partis ordfører i denne sag, det ærede medlem hr. Rimstad, ikke kan være til stede, skal jeg på mit partis vegne ganske kort anbefale lovforslaget.

Finansministeren (Poul Hansen): Jeg takker de ærede ordførere med undtagelse af en enkelt for venlig modtagelse af lovforslaget. Modtagelsen var jo fra visse sider så overstrømmende venlig, at jeg næsten fik indtryk af, at der bagved lå et ønske om at gøre afbigt for tidligere uvenlighed.

Jeg skal ikke gøre mange bemærkninger til det, der er sagt. For så vidt angår det foreliggende lovforslag, er jeg enig med det ærede medlem hr. Henry Christensen, og jeg kan ikke se, at de betænkeligheder, det ærede medlem hr. Aksel Larsen har fremført, kan have synderlig vægt. Man har jo inddraget hele spørgsmålet om afskrivningsreglerne i debatten. Det har været diskuteret ved tidligere lejligheder, og jeg synes ikke, jeg ved denne lejlighed vil gå ind i nogen diskussion herom. Jeg ved, at disse regler har medvirket til og fremdeles

vil medvirke til at fremme investeringerne, og jeg har den opfattelse, at de i visse henseender og visse tilfælde må siges at være vel gunstige, men der foreligger jo ikke noget aktuelt spørgsmål om at ændre dem, og jeg kan derfor ikke se, at der er grund til at diskutere dem nu.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om almindelig omsætningsafgift.

(Lovforslaget (nr. 177) findes i tillæg A. sp. 2357, fremsættelsen i tidenden sp. 5019).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Peter Nielsen: I alle efterkrigsårene er der til stadighed fremkommet krav om at få hele vort skattesystem grundigt reformeret, og der har også til tider været gjort tilløb hertil, dog uden synderlig resultat. Nu er det vel begrænset og forskelligt, hvad man lægger i ordet reform. Nogle mener, at det skulle være nok at flytte lidt rundt på skatterne, at lægge hovedvægten på forbrugsbeskatningen og flytte proportionalgrænsen opad, altså give de store indtægter en skattelettelse, som så måtte betales af andre. Men den egentlige grund til de mere almene ønsker om en skattereform er vel, at man mere eller mindre bevidst har følelsen af, at vore former for skatter slet ikke svarer til det samfund, vi nu lever i.

I gamle dage, da man levede i det stille bondesamfund, klarede man sig med skatten på produktionen, den såkaldte tiende, der dog svarede til flere, således at man inddrog væsentligt mere end 10 pct. af produktionen. Overgangen til industrisamfund betød, at det mere blev skat på indkomst og forbrugsskatter, man lagde vægten på.

Det er ikke min mening at trætte det høje ting med kendte historiske udredninger, men blot at understrege, at skattesystemet må afpasses efter det samfund,